

2de F3O-nieuwsflits van 2016

ORGANISATIE ONAFHANKELIJK ONDERZOEK FUNDERINGEN

Introductie

Het eerste half jaar van 2016 is inmiddels achter de rug en vóór de zomervakantie willen we u graag met deze nieuwflits op de hoogte brengen van de laatste stand van zaken binnen onze organisatie en van toekomstige ontwikkelingen.

In deze nieuwflits komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Jaarvergadering en bestuurswissel
- Congres 2016 Aalsmeer
- Ledenupdate
- Klachtenloket
- Update NEN8707
- Nieuwe versie F3O-richtlijn
- F3O-cursus
- website
- Excursie
- Congres 2017
- Overig nieuws
- Afsluiting

Jaarvergadering en bestuurswissel

Voorafgaande aan het congres werd de jaarlijkse ledenvergadering gehouden, die door nagenoeg alle leden werd bezocht. Dit jaarverslag is reeds verspreid. Tijdens de vergadering werden Maarten Profittlich en Bas Hebing gekozen tot respectievelijk secretaris en penningmeester van onze organisatie. Ze zijn werkzaam bij respectievelijk Fugro GeoServices en MOS Grondmechanica en hebben jarenlange ervaring in relatie tot bestaande funderingen en funderingsonderzoek. We hebben afscheid genomen van Peter Nelemans en Sandra Lobbe en danken hen voor hun jarenlange inzet. Tezamen met de huidige voorzitter Peter den Nijs en technisch secretaris René Klaassen is het bestuur weer compleet en vol enthousiasme aan dit jaar begonnen.

van links naar rechts: René Klaassen, Bas Hebing, Maarten Profittlich, Peter den Nijs

Congres bestaande funderingen Aalsmeer

Het 11de "F3O congres bestaande funderingen" werd dit jaar in De Oude Veilinghal in Aalsmeer georganiseerd. De historische locatie met de karakteristieke houten bankjes en klok, waar vroeger de bloemen werden geveild, zorgde voor een aangename verrassing.

Ook het programma viel in de smaak gezien het grote aantal bezoekers. Na de aftrap door onze voorzitter passeerden diverse sprekers met interessante onderwerpen gerelateerd aan bestaande funderingen de revue. Na afloop mochten we vele enthousiaste reacties ontvangen.

Ledenupdate

Het aantal leden en participanten is in het afgelopen half jaar ongewijzigd gebleven. In totaal 18 leden en 35 participanten vinden het belangrijk dat funderingen op de juiste wijze en gedegen worden onderzocht. Het doel van F3O is om de kwaliteit van het in Nederland uitgevoerde funderingsonderzoek te bewaken en te verbeteren. Meer leden zijn natuurlijk altijd welkom!

Klachtenloket

Op de ledenvergadering is, in het kader van kwaliteitsborging, besloten om een extern klachtenloket te gaan realiseren. Het bestuur heeft daarover overleg gestart met beoogd partner in deze: Het KCAF. De overleggen verlopen in een goede sfeer maar zijn nog gaande. Het blijkt toch behoorlijk lastig om een goed doordacht plan met alle details uit te werken. Wij verwachten in het najaar het plan compleet te hebben zodat daar op ons congres in januari feestelijk mee gestart kan worden.

Update NEN8707

Het opstellen van een NEN norm voor de beoordeling van funderingsconstructies blijkt een hele klus te zijn. Naast de beoordeling van houten palen zijn binnen deze NEN norm ook stabiliteitseisen voor grondwerken van belang. Verder bestaan met betrekking tot bruggen voor zowel autoverkeer als voor treinen specifieke (funderings)eisen. Dat maakt het ontwikkelen van deze norm een ingewikkeld en langzaam proces. Er is al veel werk verzet en verwacht wordt dat nog dit jaar een zogenaamde groene versie zal worden gepubliceerd. Dat is de mogelijkheid om aanvullingen en commentaren te leveren. Pas na deze termijn wordt het document definitief. F3O zal u op de hoogte houden van de planning en de publicatie van de groene versie. We zullen u dan nadrukkelijk vragen op deze groene versie te reageren.

Nieuwe versie F3O richtlijn.

Op dit moment wordt de nieuwe versie van de F3O SBRCURnet richtlijn Onderzoek en beoordeling van houten paalfunderingen onder gebouwen, gedrukt. De eerste versie is door F3O zelf in januari 2011 uitgebracht, in 2012 kwam de tweede versie uit en deze versie werd voor het eerst samen met SBRCURnet uitgebracht. Nu vier jaar later komt de derde versie uit ook weer in samenwerking met SBRCURnet. Nadat we drie jaar met de versie uit 2012 hadden gewerkt hebben we besloten om aanpassingen te maken om beter aan te sluiten bij de actualiteit en praktijk. In 2015 is de markt om commentaar gevraagd en in het eerste deel van 2016 zijn de commentaren verwerkt en heeft de richtlijn-commissie de nieuwe versie definitief gemaakt.

De belangrijkste aanpassingen worden hier opgesomd:

- het klachtenloket wat in samenwerking met het KCAF ontwikkelt wordt staat al genoemd in de inleiding. Dit klachtenloket heeft als doel om verdere professionaliseren van de funderingsinspectiebranche te bevorderen.
- Om meer duidelijkheid te krijgen over de plaats van een funderingsinspectie is een definiëring opgenomen over representatieve plaatsen waar funderingsinspecties moeten worden uitgevoerd;
- Er is in de tekst meer nadruk gegeven aan het opstellen van een samenhangende, navolgbare, analyse. De rapportage moet daar ook nadrukkelijk in voorzien.
- De afgelopen jaren was er onduidelijkheid of wel of geen houtonderzoek nodig was. De omschrijving hiervoor is eenduidiger gemaakt zodat aanbiedingen voor funderingsonderzoek op dit punt vergelijkbaar worden.
- Het classificatiesysteem is aangepast zodat deze beter aansluit bij de praktijk en direct zichtbaar wordt of een fundering goed of slecht is. Indien deze classificatie niet te geven zijn valt een fundering een tussengebied en zal door aanvullende metingen de huidige en toekomstig classificatie moeten worden aangetoond;
- De geldigheidsduur van de rapportage is benoemd en aangegeven wordt hoe deze verlengd kan worden.

De nieuwe versie zal digitaal via de F3O website beschikbaar zijn en gedrukt exemplaren kunnen via SBRCURnet worden aangeschaft. Aan F3O leden wordt natuurlijk een gedrukt exemplaar verschaft.

De officiële ingebruikname zal zijn vanaf het moment dat de richtlijn op onze website is geplaatst. We verwachten dit samen met het uitbrengen van de gedrukte versie dit jaar nog zal plaats vinden. Het moment van ingebruikname zal met een persbericht worden begeleidt.

F3O cursus

Door reorganisatie op de Hoge School Utrecht is de tweedaagse F3O cursus komen te vervallen. Op dit moment wordt samen met het KCAF gewerkt aan een geïntegreerde cursus over de funderingsproblematiek, waarbij F3O funderingsinspecties en beoordeling van de kwaliteit van funderingen voor haar rekening gaat nemen. Het is de verwachting dat in 2017 ten minste het F3O deel gegeven zal worden en zal beslaan uit twee dagen met een theorie en een praktijkdeel.

Website

Onze huidige website is enigszins gedateerd en niet optimaal geschikt voor de nieuwe generatie devices, zoals tablets en smartphones. Daarom zal nog dit jaar de website een functionele opknappbeurt krijgen zodat deze toegankelijker en leesbaarder wordt. We houden u op de hoogte.

Excursie

De traditionele excursie vindt dit jaar hoogst waarschijnlijk in Rotterdam plaats in een wijk met funderingsproblemen. De excursie zelf zal dan bestaan uit een wandeling door de wijk waarbij op een aantal locaties door een specialist uitleg wordt gegeven over een specifieke situatie met de bijbehorende funderingsproblematiek, wat de oorzaak van de problemen zijn en welke maatregelen er mogelijk zijn om tot oplossingen te komen. De excursie wordt omlijst door een aantal interessante presentaties. Daarnaast staat deze middag in het teken van een ontmoeting tussen onze leden en participanten en het uitdragen van het belang van goed funderingsonderzoek aan gasten. Een ieder wordt dan ook opgeroepen om relevante gebieden bij het F3O bestuur aan te geven waar toekomstig een excursie volgens bovenstaand formaat kan worden gegeven.

Congres 2017

Ook in 2017 zal er weer een congres bestaande uit funderingen worden georganiseerd. Noteer alvast de volgende datum in uw agenda: donderdag 19 januari 2017. Deze keer zijn we naar verwachting te gast in het op een na grootste fort van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, Fort Vechten te Bunnik. Indien u nog suggesties heeft over een bijdrage voor een presentatie over een actueel onderwerp, kunt u dit aangeven bij de secretaris: m.profittlich@f3o.nl.

Overig nieuws

Dit voorjaar ontvingen we van de gemeente Zaanstad bericht dat de overzichtskaart met funderingsgegevens over panden met een woonfunctie een update heeft ondervonden. Naast het aanmerken van vooroorlogse panden met de kleur rood is bij de groen gemarkeerde panden sprake van een herstelde fundering. Voor de de panden tussen 1945 en 1970 wordt momenteel archiefonderzoek uitgevoerd. Na archiefonderzoek zullen de panden op grenenhouten en/of funderingspalen korter dan 8 meter, alsnog lichtblauw ingekleurd worden op de funderingskaart van de gemeente Zaanstad. Bij deze panden zal aangegeven worden dat zij mogelijke funderingsproblemen kennen. Panden met langere funderingspalen (en veelal betonopzetters) kennen niet de specifieke problematiek waar de gemeente voor wil waarschuwen.

Kijk voor meer informatie en de nieuwe versie van de funderingskaart op <http://geo.zaanstad.nl/geointer/kaarten/funderingen.html>.

Handreiking gemeenten met funderingsproblematiek (bron: www.kcaf.nl)

Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek (KCAF) heeft een praktisch hulpmiddel ontwikkeld voor gemeenten die te maken krijgen met funderingsproblematiek. Onderzoek wijst uit dat in Nederland ca. 400.000 woningen risico lopen dat de houten paalfunderingen wordt aangetast. Niet elke gemeente kent (de omvang van) de lokale funderingsproblematiek. De aanpak van funderingsproblemen is belangrijk. Grootschalige funderingsproblemen hebben impact op de leefbaarheid in de buurt en de sociale problematiek. Dat zorgt ervoor dat gemeenten vaak toch aan zet zijn. Ook vanuit hun zorgplicht voor (onder andere) de openbare ruimte. Deze handreiking helpt gemeenten waar het risico van funderingsproblematiek speelt. De focus ligt op funderingsschade van houten palen. De uitgave (te vinden op de website van KCAF) geeft inzicht in de stappen die gemeenten kunnen doorlopen van de oriëntatiefase tot het actief aanpakken van problemen op wijkniveau.

Eindschrijftijde bestuursrechtelijke handhaving bij funderingsproblematiek (bron: www.kcaf.nl)

Nine Sikkema, studente rechten aan de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden, onderzocht voor haar eindschrijftijde het aanschrijven door Nederlandse gemeenten bij funderingsproblematiek op grond van de Woningwet. Op basis van het onderzoek worden conclusies getrokken over het wel of niet aanschrijven van de woningeigenaar. Veel gemeenten ervaren nog onduidelijkheden over aanschrijven bij funderingsproblematiek. Dit komt mede doordat funderingsschade, hoewel actueel, nog een redelijk onbekend probleem is. Uit jurisprudentie blijkt dat gemeenten verschillend handelen

qua aanpak, afhankelijk van het (handhavings)beleid dat de betreffende gemeente voert. Daarnaast blijkt dat de huidige wet- en regelgeving veel beleidsvrijheid biedt. Dat is niet altijd in het voordeel van de gemeente. Doordat er beleidsvrijheid is ontstaat er een zo te noemen 'grijs gebied' in de regelgeving. Dit grijze gebied dient te worden aangevuld aan de hand van het eigen handhavingsbeleid bij funderingsproblematiek van de gemeente. Voor dit eigen beleid is geen concrete regelgeving aanwezig. Het onderzoeksrapport kan gemeenten enige ondersteuning bieden bij het opstellen van handhavingsbeleid bij funderingsproblematiek.

Recent krantenbericht:

Miljoenen voor herstel verrotte funderingen
Parool 6 juli '16
Deborah Jongejan
DEN HAAG

Huiseigenaren die hun fundering moeten vervangen vanwege paalrot, kunnen binnenkort een beroep doen op een speciaal fonds. Daarin komt 100 miljoen euro, waarmee honderden huizenblokken kunnen worden opgeknapt.

Dat schrijft minister Stef Blok (Wonen) vandaag aan de Tweede Kamer. Het kabinet stort zelf 20 miljoen euro in het fonds. Gemeenten en banken moeten dat aanvullen tot 100 miljoen euro. Daarmee kunnen zo'n 2000 le-

ningen worden verstrekt. Het is de bedoeling dat het fonds per 1 januari 2017 van start gaat.

Huizenblokken met paalrot moeten in één keer worden aangepakt, een kostbare en complexe klus. Als één van de bewoners in het rijtje daar geen geld voor heeft, kan de fundering in zijn geheel niet worden aangepakt.

Huiseigenaren kunnen bij het fonds een op maat gesneden lening krijgen met gunstigere voorwaarden, zoals een lage rente. Het gaat om huizenbezitters met 'urgente funderingsproblemen', waarvoor binnen vijf jaar herstel nodig is.

De Tweede Kamer had hier, op initiatief van PvdA, VVD en ChristenUnie, om gevraagd. Het geld komt uit een onbenut potje dat bedoeld was voor energiebesparende maatregelen voor appartementen. De Kamer heeft als voorwaarde gesteld dat naast herstel van de fundering ook meteen de vloeren extra geïsoleerd moeten worden.

Paalrot ontstaat als het grondwaterpeil is gezakt. Houten palen staan daardoor niet meer onder water, waardoor schimmels vrij spel hebben. Hierdoor kunnen huizen verzakken of kunnen er scheuren ontstaan. Het probleem speelt vooral in Dordrecht, Gouda, Rotterdam, Schiedam, Zaanstad en delen van Friesland, maar ook in Amsterdam.

Overigens is het fonds behalve voor paalrot ook voor andere funderingsproblemen opgericht. Zo hebben sommige huizen last van bacteriën die palen van binnenuit opvreten. Bij andere huizen is 'negatieve kleeft' ontstaan, waarbij de palen de grond in worden getrokken.

De komende maanden wordt het 'fonds voor duurzaam funderingsherstel' verder uitgewerkt. Als het fonds er is, kunnen huiseigenaren in eerste instantie bij hun gemeente aankloppen voor hulp. Daarnaast werkt Blok met het Kenniscentrum Aanpak Funderingsherstel aan preventieve maatregelen om te voorkomen dat er funderingsproblemen ontstaan, bijvoorbeeld door goede grondwaterstanden.

100
→ In een fonds wordt 100 miljoen euro gestort voor huiseigenaren 'met urgente funderingsproblemen'.

Afsluiting

We nodigen hierbij een ieder uit om de volgende editie van de nieuwsflits en/of de website te verlevendigen met interessant nieuws over uw funderingsprojecten en actuele ontwikkelingen binnen uw organisatie. Voorstellen kunnen worden ingediend bij de secretaris m.profittlich@f3o.nl

Wij wensen u een welverdiende en zonnige zomervakantie toe!!!

